

KONTEYNER TAŞIMACILIĞI PAZARININ KAVRAMSAL BİR İNCELEMESİ

Dr. Gökçay BALCI

1. GİRİŞ

Uluslararası lojistik, müşteri değerinin teslim edilmesinde çok elzem bir öneme sahiptir (Kotler ve Armstrong, 2012). Deniz aşırı destinasyonlarda müşteri değerinin iletilmesi ve pazarlama karmasının içinde yer alan dağıtım fonksiyonunun gerçekleşmesi için deniz taşımacılığı açık ara en fazla kullanılan taşıma modudur (Paixão Casaca ve Marlow, 2009). Deniz taşımacılığı hizmeti, kendi içinde taşınan yük ve gemi türlerine bağlı olarak çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik içinde düzenli taşımacılık kategorisinde bulunan konteyner taşımacılığı, uluslararası ticarete oldukça yüksek bir oranda tercih edilmektedir. Konteyner taşımacılığı, sağladığı standart, emniyetli, güvenilir ve hızlı ulaştırma ve elleçleme sayesinde 20. Yüzyıl ekonomik küreselleşmesinin oluşumunda çok önemli bir paya sahip olduğu bilimsel çalışmalar ile ispat edilmiştir (Bernhofen ve Diğerleri, 2016). Hatta konteyner taşımacılığı “Dünyayı değiştiren kutu” (The Box That Changed the World) gibi sektörle kısıtlı olmayan ve genele hitap eden kitaplara da konu olmuştur.

Her ne kadar ticaretin serbestleşmesi küreselleşmenin önünü açmış olsa da, bir kara nakliye şirketi sahibi olan ve sonradan Sealand konteyner taşımacılığı şirketini kuracak olan Malcom McLean tarafından 1956 yılında icat edilen ve küresel ekonomik coğrafyayı değiştirip dünyayı daha küçük hale getiren konteyner taşımacılığı olmadan küreselleşmenin bu derece artması pek de mümkün olmazdı. Aynı şekilde, küreselleşme sayesinde üretim ve tüketim noktalarının farklı yerlerde ve mekânsal (spatial) olarak birbirinden bu kadar uzakta olması, Çin Halk Cumhuriyeti'nin küresel ticarete entegre olmasının da katkısıyla, konteyner taşımacılığının hızla büyümesini ve uluslararası ticarete 150 milyon TEU1 gibi muazzam rakamlara erişilmesini mümkün hale getirmiştir.

Uluslararası ticareti ve ülkelerin kalkınmasını önemli şekilde etkileyen ve tedarik zincirinde müşteri değerinin iletilmesinde önemli olan konteyner taşımacılığında son yıllarda ciddi gelişmeler yaşanmaktadır. Yaşanan gelişmelerin en

¹ 20'lik standart konteyner, FEU olarak nitelendirilen 40'lik konteynerler istatistiklerde 2 adet 20'lik konteyner taşınmış gibi sayılır

KAYNAKÇA

- Balci, G., & Cetin, I. B. (2017). Market segmentation in container shipping services: a qualitative study. *Management Research Review*, 40(10). <https://doi.org/10.1108/MRR-01-2017-0012>
- Balci, G., Cetin, I. B., & Esmer, S. (2018). An evaluation of competition and selection criteria between dry bulk terminals in Izmir. *Journal of Transport Geography*, 69. <https://doi.org/10.1016/j.jtrangeo.2018.05.011>
- Balci, G., Cetin, I. B., & Tanyeri, M. (2018). Differentiation of container shipping services in Turkey. *Transport Policy*, 61. <https://doi.org/10.1016/j.tranpol.2017.10.004>
- Balci, Gökçay, & Cetin, I. B. (2020). Benefit segmentation of the container shipping market in Turkey. *Maritime Policy & Management*, 1–18. <https://doi.org/10.1080/03088839.2020.1729436>
- Bernhofen, D. M., El-Sahli, Z., & Kneller, R. (2016). Estimating the effects of the container revolution on world trade. *Journal of International Economics*. <https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2015.09.001>
- Bitiktas, F., & Tuna, O. (2020). Social media usage in container shipping companies: Analysis of Facebook messages. *Research in Transportation Business & Management*, 34, 100454. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.rtbm.2020.100454>
- Brooks, M. R. (1990). Ocean carrier selection criteria in a new environment. *Logistics & Transportation Review*, 26(4), 339–355.
- Brooks, Mary R. (1995). Understanding the ocean container market—a seven country study [1]. *Maritime Policy & Management*, 22(1), 39–49. <https://doi.org/10.1080/03088839500000031>
- Collison, F. M. (1984). Market Segments for Marine Liner Service. *Transportation Journal*, 24(2), 40–54. <http://www.jstor.org/stable/20712806>
- Crotti, D., Ferrari, C., & Tei, A. (2019). Merger waves and alliance stability in container shipping. *Maritime Economics & Logistics*. <https://doi.org/10.1057/s41278-019-00118-6>
- Dong, Y., Jinxian, W., & Jia, H. (2016). Coal containerization: Will it be an alternative mode of transport between north and south China in the future? *Maritime Business Review*, 1(1), 76–87. <https://doi.org/10.1108/MABR-03-2016-0001>
- Haralambides, H. E. (2007). Structure and Operations in the Liner Shipping Industry†. In D. A. Hensher & K. J. Button (Eds.), *Handbook of Transport Modelling* (Vol. 1, pp. 761–775). Emerald Group Publishing Limited. <https://doi.org/10.1108/9780857245670-040>
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2012). *Principles Of Marketing*. Pearson Prentice Hall.
- Lu, C.-S. (2003). The impact of carrier service attributes on shipper–carrier partnering relationships: a shipper’s perspective. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 39(5), 399–415. [https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S1366-5545\(03\)00015-2](https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S1366-5545(03)00015-2)
- Maloni, M. J., Gligor, D. M., & Lagoudis, I. N. (2016). Linking ocean container carrier capabilities to shipper–carrier relationships: a case study. *Maritime Policy & Management*, 43(8), 959–975. <https://doi.org/10.1080/03088839.2016.1173736>
- Paixão Casaca, A. C., & Marlow, P. B. (2009). Logistics strategies for short sea shipping operating as part of multimodal transport chains. *Maritime Policy & Management*, 36(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/03088830802652254>

- Rodrigue, J.-P., & Notteboom, T. (2015). Looking inside the box: evidence from the containerization of commodities and the cold chain. *Maritime Policy & Management*, 42(3), 207–227. <https://doi.org/10.1080/03088839.2014.932925>
- Rodrigue, J. P., Comtois, C., & Slack, B. (2016). The geography of transport systems. In *The Geography of Transport Systems*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315618159>
- Stopford, M. (2008). Maritime economics: Third edition. In *Maritime Economics: Third Edition*. <https://doi.org/10.4324/9780203891742>
- Surucu-Balci, E., Balci, G., & Yuen, K. F. (2020). Social Media Engagement of Stakeholders: A Decision Tree Approach in Container Shipping. *Computers in Industry*, 115, 103152. <https://doi.org/10.1016/j.compind.2019.103152>
- Sys, C. (2009). Is the container liner shipping industry an oligopoly? *Transport Policy*, 16(5), 259–270. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.tranpol.2009.08.003>
- UNCTAD. (2019). Review of Maritime Transporte, 2019. In *Review of Maritime Transport*.
- Wen, C.-H., & Lin, W.-W. (2016). Customer segmentation of freight forwarders and impacts on the competitive positioning of ocean carriers in the Taiwan–southern China trade lane. *Maritime Policy & Management*, 43(4), 420–435. <https://doi.org/10.1080/03088839.2015.1111527>
- Wong, P. C., Yan, H., & Bamford, C. (2008). Evaluation of factors for carrier selection in the China Pearl River delta. *Maritime Policy & Management*, 35(1), 27–52. <https://doi.org/10.1080/03088830701848854>
- Zerby, J. A., & Conlon, R. M. (1978). An Analysis of Capacity Utilisation in Liner Shipping. *Journal of Transport Economics and Policy*, 12(1), 27–46. <http://www.jstor.org/stable/20052488>